

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
УПРАВА ЦАРИНА

Сектор за царинске поступке
000159388 2024 10521 005 006 000 001
26. јануар 2024. године
Београд

БИРОУ ДИРЕКТОРА
СВИМ СЕКТОРИМА
ОДЕЉЕЊУ ЗА УНУТРАШЊУ КОНТРОЛУ
ОДЕЉЕЊУ ЗА МЕЂУНАРОДНУ ЦАРИНСКУ САРАДЊУ И ЕВРОПСКЕ
ИНТЕГРАЦИЈЕ
СВИМ ЦАРИНАРНИЦАМА

У прилогу акта достављамо вам Објашњење транзитног поступка при превозу робе у железничком саобраћају, број 000159388 2024 10521 005 006 000 001 од 26.01.2024. године, чија примена почиње 28. јануара 2024. године.

Даном почетка примене овог објашњења престаје да се примењује акт Управе царина број 148-05-030-01-475/2019 од 21.10.2019. године .

Прилог: као у тексту

Доставити:

- Министарству финансија, Сектору за царински систем и политику
- Министарству финансија, Сектору за другостепени порески и царински поступак

В. Д. ПОМОЋНИКА ДИРЕКТОРА

Наташа Мирковић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
Управа царина
000159388 2024 10521 005 006 000 001
26.01.2024. године
Београд

На основу члана 9. Закона о царинској служби („Службени гласник Републике Србије“ бр. 95/2018 и 144/2020) директор Управе царина доноси:

**ОБЈАШЊЕЊЕ ТРАНЗИТНОГ ПОСТУПКА ПРИ ПРЕВОЗУ РОБЕ
У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ**

Ово објашњење детаљније објашњава појмове и специфичности у националном и заједничком компјутеризованом транзитном поступку при превозу робе железницом у редовном поступку транзита, као и употребу декларације са смањеним сетом података као вид поједностављеног поступка за стављање робе у поступак транзита.

1. Опште одредбе

Заједнички транзитни поступак прописан је Конвенцијом о заједничком транзитном поступку („Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори“, бр. 13/2015, 2/2017...4/2023, у даљем тексту: Конвенција).

Национални транзитни поступак прописан је одредбама чл. 195-201. Царинског закона („Службени гласник Републике Србије“ бр. 95/2018, 91/2019 – др. закон, 144/2020, 118/2021 и 138/2022, у даљем тексту: Закон), одредбама чл. 301-349 Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима („Службени гласник Републике Србије 39/2019, 8/2020, 132/2021, 144/2022 и 117/2023, у даљем тексту: Уредба), Правилником о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку („Сл.гласник Републике Србије“ број 42/2019, 51/2019...39/2023, у даљем тексту: Правилник) и другим актима.

У међународном железничком теретном саобраћају, превоз робе се обавља у складу са одредбама Конвенције о међународном железничком превозу (COTIF¹), односно њеним Додатком Б – Јединственим правилима за уговор о међународном железничком превозу робе (CIM²) и другим законима и подзаконским прописима Републике Србије.

Са почетком примене NCTS фазе 5 престају да важе раније донета Одобрења за примену поједностављеног поступка у железничком саобраћају за употребу CIM товарног листа као декларације за поступак транзита.

¹ COTIF - Convention Concerning International Carriage by Rail

² CIM – Uniform Rules Concerning the Contract of International Carriage of Goods by Rail

2. Појмови и изрази који се користе при превозу робе железницом

Поједини појмови и изрази који се користе у овом објашњењу имају следеће значење:

- 1) „СИМ“ – (СИМ) Јединствена правила за уговор о међународном железничком транспорту робе (Додатак Б Конвенције СОТИФ 1999);
- 2) „СОТИФ“ – Конвенција о међународном железничком превозу;
- 3) „Товарни лист СИМ“, „Товарни лист СИМ за комбиновани саобраћај“ и „Товарни лист СИМ/SMGS“ – документ на папиру, односно електронски запис којим се потврђује уговор о превозу у складу са Јединственим правилима СИМ;
- 4) „СИТ“ – (СИТ) Међународни комитет за железнички транспорт;
- 5) „Комбиновани саобраћај“ - превоз терета интермодалним транспортним јединицама (УТИ³) чији се претежни део превоза обавља железницом, речним или поморским, а почиње и/или се завршава друмским путем;
- 6) „Електронски товарни лист“ – записи меморисани електронским путем, који представљају товарни лист и садрже податке из СИМ товарног листа;
- 7) „Отправна станица“ – железничка станица која пружа услуге у месту преузимања робе од корисника;
- 8) „Полазна царинска испостава“ – царинска испостава у којој је прихваћена декларација којом је роба стављена у поступак транзита;
- 9) „Упутна станица“ - железничка станица која пружа услуге у месту издавања робе кориснику;
- 10) „Одредишна царинска испостава“ - царинска испостава у којој се роба стављена у поступак транзита допрема ради окончања поступка;
- 11) „Спроводница“ – превозна исправа која замењује товарни лист у случају његовог губитка или за отпрему заосталог дела пошиљке која је већ отпремљена са товарним листом;
- 12) „Правилник RID“ - Правилник о међународном железничком превозу опасне робе (Додатак Ц Конвенције СОТИФ 1999.);
- 13) „RoLa возови“ – возови за превоз друмских возила, приколица и полуприколица.

3. Превозне исправе које се користе у међународном железничком саобраћају

Превозне исправе које се користе у међународном железничком саобраћају су: Товарни лист СИМ, Товарни лист СИМ за комбиновани саобраћај и Товарни лист СИМ/SMGS⁴ товарни лист који се примењује у саобраћају са државама које су потписнице Споразума SMGS.

Изглед обрасца СИМ товарног листа и упутство за његово попуњавање уређени су Приручником за товарни лист

---

³ UTI – Intermodal Transport Unit

⁴ CIM/SMGS- Consignment Note Manual

CIM (GLV-CIM). Основни образац се састоји од пет стандардних листова означених бројкама од 1 до 5 и називом према следећем:		
Лист		
Бр.	Назив	Намена
1	Оригинал товарног листа	Овај лист прати пошиљку до одредишне / упутне станице и издаје се примаоцу заједно са робом.
2	Товарна карта	Овај лист је обрачунски документ који прати пошиљку до упутне станице и задржава га превозник у приспећу.
3	Извештај о приспећу / царина	У одредишној / упутној железничкој станици служи за извештавање примаоца о приспећу пошиљке.
4	Дупликат товарног листа	После закључења уговора о превозу предаје се пошиљаоцу у полазној / отправној станици.
5	Копија товарног листа	Овај лист задржава превозник у полазној железничкој станици / царинској испостави или прати пошиљку до одредишне / излазне железничке станице.

Поред ових листова, товарни лист CIM може да има додатне листове.

4. Превоз више кола једним товарним листом

Према одредби члана 24. став 2. тачка б) Додатка I Конвенције, односно члана 319. Уредбе, као једно превозно средство се сматра композиција железничких кола или вагона која може имати један товарни лист (група кола пошиљаоца, маршрутни воз пошиљаоца или комплетан воз). Товарном листу се прилаже **Списак кола** у онолико примерака колико листова има товарни лист, као и још један примерак који служи у случају одвајања кола од групе кола или од воза (због техничке мане, поправке товара или других околности).

5. Замена за превозне исправе – спроводница и дупликат товарног листа

- **Спроводница** - У случају губитка товарног листа, отпрему искључених кола из воза или групе кола који су отпремљени са једним товарним листом, отпрему претега или додатно употребљених кола при претовару, железница за потребе даљег превоза прилаже Спроводницу која служи као замена за превозну исправу.

Спроводница се прилаже у виду посебног обрасца, коришћењем листа 1 „Оригинал“ товарног листа или у виду фотокопије листа 1 товарног листа, при чему се у рубрици 56

(„Изјаве превозника“) уписује шифра и назив превозника који је прилаже као и место и датум прилагања, а у рубрици 30 уписује текст „Спроводница“.

- **Дупликат товарног листа** - У случају губитка товарног листа, железница прилаже товарни лист на коме пише „ДУПЛИКАТ“, који је оверен станичним жигом и означен истим ознакама као и оригинални товарни лист.

6. Редован поступак транзита и специфичности при превозу робе железницом

У поступку транзита за робу која се превози железницом користи се редовна транзитна декларација.

У **националном транзиту**, у железничком саобраћају улогу **полазне царинске испоставе** може имати гранична царинска испостава и/или железничка царинска испостава унутар царинског подручја Републике Србије. Формалности у полазној царинарници прописане су одредбама чланова од 319. до 326. Уредбе.

У **заједничком транзитном** поступку у уговорним странама Конвенције, формалности у полазној царинарници прописане су одредбама 30-41. Додатка I Конвенције.

Формалности у **транзитној царинској испостави** регулисане су одредбама 42-44. Додатка I Конвенције, док су формалности у **одредишној царинској испостави** прописане одредбама чланова 45-47. Додатка I Конвенције и члановима 328-332. Уредбе.

Пре спровођења царинског поступка приликом уласка или изласка са царинског подручја Републике Србије, железнички превозник пријављује воз царинском органу путем обрасца Списак прелаза из Прилога I овог објашњења. Након савјивања вагона царински службеник оверава Списак прелаза.

Превоз робе железницом у редовном поступку транзита има одређене специфичности:

- У циљу обављања царинских формалности воз се поставља на **царински колосек**.
- **Рок за предају робе** која се превози железницом је 10 дана за национални транзитни поступак, а не краћи од 14 дана и не дужи од 28 дана за заједнички транзитни поступак.
- Железнички превозник на отворе железничких кола може ставити железничке пломбе које не мора уписати у товарни лист СИМ. Уколико се на железничка кола стављају **царинска обележја**, пошиљалац има обавезу да упише њихов број и ознаке у транзитну декларацију, као и у рубрику 56 товарног листа СИМ резервисану за изјаве превозника.

7. Евидентирање инцидента током превоза робе до одредишне царинске испоставе

Уколико дође до непредвиђених догађаја током превоза робе у редовном поступку у случају заједничког транзитног поступка, према одредби члана 44. Конвенције и члана 327. Уредбе

у случају националног транзитног поступка, превозник је у обавези да без непотребног задржавања допреми пошиљку и поднесе MRN најближој царинској испостави месно надлежној према месту где се превозно средство налази и та царинска испостава добија улогу **царинске испоставе за регистрацију инцидента**.

Уколико се вагони искључе из састава воза **због техничких проблема, оперативних потреба или других разлога** у смислу царинских прописа, то се сматра инцидентом током транзита. Железнички превозник **може наставити** транзитну операцију постојећом транзитном декларацијом, након уношења свих релевантних података у систем NCTS од стране ЦИ за регистрацију инцидента.

Информације о инцидентима у NCTS уноси месно надлежна царинска испостава која преузима улогу „ЦИ регистрације инцидента“, и то уносом MRN транзитне декларације, чиме се захтевају подаци од полазне царинске испоставе. Након добијања података од полазне царинске испоставе „ЦИ регистрације инцидента“ евидентира инцидент и доставља полазној царинској испостави поруком IE180 („Обавештење о инциденту“).

Надлежни царински службеник у „ЦИ регистрације инцидента“ доноси одлуку да ли се транзитна операција може наставити без обзира на пријављени инцидент или доноси одлуку да се транзитна операција не може наставити при чему „ЦИ регистрације инцидента“ преузима улогу „одредишне ЦИ“ и окончава транзитни поступак.

„ЦИ регистрације инцидента“ поруком IE180 доставља информације о инциденту полазној царинској испостави, а систем полазне царинске испоставе поруком IE181 шаље податке свим декларисаним царинским испоставама, као и носиоцу поступка поруком IE182.

За пристигле вагоне у одредишној царинској испостави поступак се окончава и у NCTS-у у опцији "Делимично пуштање". Царински службеник мора да донесе одлуку о пуштању дела пошиљке за који нису утврђена никаква неслагања.

Пример: МРН има две појединачне пошиљке, пошиљку **(А)** која је пристигла и пошиљку **(Б)** која није пристигла јер су вагони искључени из композиције из техничких разлога.

Резултат контроле је Б1.

Помоћу опције "Делимично пуштање" царински службеник:

- За пошиљку **(А)** на нивоу појединачне пошиљке бира опцију **2 - делимично пуштање робе** – и означава наименовања за робу која може бити пуштена и која се ставља у следећи царински поступак.
- За пошиљку **(Б)** на нивоу појединачне пошиљке бира опцију **4 - роба не може бити пуштена** и означава наименовања за робу која не може бити пуштена.

МРН се пребацује у фолдер "Решавање неслагања". Након што се добије порука IE049 из полазне царинске испоставе роба (пошиљка **Б**) може бити пуштена или може бити покренута наплата. У случају да заостали вагони нису пристигли у року од **12 дана** и ако се роба током (и након окончања) провере и даље налази на месту инцидента, за наставак транзита за заостале вагоне потребно је поднети нову транзитну декларацију.

Заостали вагони се допремају до одредишне царинске испоставе транзитном декларацијом уз коју се прилаже **образац Спроводница** и то:

- у року од 12 дана са **постојећом** транзитном декларацијом;
- **после истека рока** од 12 дана са **новом** транзитном декларацијом.

При превозу робе у железничком саобраћају сходно се примењује акт Управе царина број 000151709 2024 10521 005 006 000 001 од 26. јануара 2024. године Објашњење компјутеризовани поступак транзита.

8. Употреба декларације са мањим бројем података као вид поједностављеног поступка транзита при превозу робе железницом

На захтев (Прилог 2 овог објашњења) железничког превозника надлежни царински орган може одобрити коришћење декларације са мањим бројем података за стављање робе у заједнички поступак транзита.

Услови за употребу декларације са мањим бројем података прописани су чланом 55. став 1. тачка з) и став 2. тачка а) Додатка I Конвенције.

Одобрење (Прилог 3 овог објашњења) се издаје подносиоцима захтева који испуњавају следеће услове прописане чланом 57 став 2. тачкама а), б), в), г) и д) Додатка I Конвенције:

- а) подносилац захтева је пословно настањен на царинском подручју уговорне стране (Републике Србије);
- б) подносилац захтева изјављује да ће редовно користити заједнички поступак транзита;
- в) подносилац захтева није починио никакав озбиљан прекршај или учестало кршио царинске и пореске прописе, нити је починио тешка кривична дела која се односе на његову привредну делатност;
- г) подносилац захтева показује висок ниво контроле својих операција и протока робе кроз систем управљања пословним, и према потреби, транспортним евиденцијама које омогућавају вршење одговарајућих царинских контрола;
- д) подносилац захтева има практичне стандарде оспособљености или стручне квалификације који се непосредно односе на делатност коју обавља.

Одобрење се може издати само под условом да надлежни царински орган који ће издати одобрење може лако и брзо да врши надзор и спроведе неопходне контроле, а потребне контроле и административне мере нису у несразмери са захтевима подносиоца захтева.

9. Комбиновани саобраћај друм – пруга – друм (Ro-La возови)

У комбинованом саобраћају железница-друм, превоз друмских возила на железничким колима се обавља транзитном декларацијом уз коју је приложен товарни лист СИМ и Списак кола који је приложен уз сваки примерак товарног листа.

У полазној царинској испостави у NCTS апликацији, у рубрици предвиђеној за унос шифре за врсту саобраћаја, потребно је уписати шифру 2 (друмско превозно средство на железничком вагону). Актуелно превозно средство у транзитном поступку је воз (железници саобраћај), док се транзитна декларација односи на друмска превозна средства или робу у друмским превозним средствима.

Царински службеник одредишне царинске испоставе може прегледати кабине и товарни простор друмских теретних возила, у складу са овлашћењима прописаним Законом о царинској служби.

Ово објашњење почиње да се примењује од 28. јануара 2024. године.

Даном почетка примене овог објашњења престаје да се примењује акт Управе царина број 148-05-030-01-475/2019 од 21.10.2019. године.

Прилози:

- Прилог 1 – Списак прелаза
- Прилог 2 – Захтев за поједностављени транзитни поступак
- Прилог 3 – Одобрење за употребу декларације са мањим бројем података

Доставити:

- Министарство финансија – Сектор за царински систем и политику
- Министарство финансија – Сектор за другостепени порески и царински поступак
- Помоћнику директора-координатору
- Бироу директора
- Свим секторима
- Одељењу за унутрашњу контролу
- Одељењу интерне ревизије
- Одељењу за међународну царинску сарадњу и европске интеграције

В. Д. ДИРЕКТОРА

Бранко Радујко